

OEBP 2022 IOED Pajottenland & Zennevallei (IOED ZENDER)

Jaaractieplan 2022 over de uitvoering van het onroerenderfgoedbeleidsplan

Het actieplan biedt een preliminaire inschatting van de indeling van het werkingsjaar. Doorheen het jaar kunnen acties wijzigen en mede de vooropgestelde timing en de erkenningsvoorwaarden en SWO-doelstellingen die eraan gekoppeld zijn. Het actieplan voorziet bovendien ruimte voor onvoorziene opportuniteiten, die een impact kunnen hebben op het initiële plan van aanpak. Alle wijzingen als ook nieuwe initiatieven komen uitvoerig en gemotiveerd aan bod in de jaarrapportage.

Jaarrapportage 2022 over de uitvoering van het onroerenderfgoedbeleidsplan

De rapportage bouwt voort op het vooropgestelde jaaractieplan en bevat de evaluatie van voorziene en onvoorziene acties, die zich tijdens het afgelopen werkingsjaar aandienden. De rapportage bevat een beknopte en transparante evaluatie van die acties met aandacht voor de betrokken personen, het proces, de mijlpalen en de beoogde effecten. Die evaluatie kan per actie maximaal één beeld, illustratie, foto of

kaart bevatten. Er kan ook verwezen worden naar websites of sociale media ter aanvulling. De rapportage kan vrijblijvend uitgebreid worden met bijlagen (bv. lijsten of folders) of een volwaardig tweede luik met daarin detailbeschrijvingen van de acties, inclusief beeldmateriaal, zolang de essentie duidelijk blijkt uit het eerste deel.

INHOUD

INLEIDING/VOORWOORD/INTRODUCTIE.....	5
SD1: ER IS EEN SAMENHANGENDE BELEIDSVISIE, OPGEBOUWD VANUIT ENKELE THEMA'S, ALS BASIS VOOR BELEIDSVORBEREIDING EN BELEIDSONDERSTEUNING	6
OD1.1: Omgang met waardevol niet-beschermd erfgoed.....	6
OD1.2: Omgang met religieus erfgoed.....	9
OD1.3: Omgang met funerair erfgoed	11
OD1.4: Omgang met archeologisch erfgoed	12
SD2: DE IOED ONDERSTEUNT GEMEENTEN IN HUN BELEIDSVORBEREIDING EN -UITVOERING	13
OD2.1: De IOED is het eerstelijns aanspreekpunt voor gemeenten op het vlak van onroerend erfgoed	13
OD2.2: De IOED adviseert en ondersteunt gemeenten bij de opmaak en uitvoering van concrete dossiers, zoals beheersplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, herbestedings-, ontsluitings- en beschermingsdossiers	14
OD2.3: De IOED brengt de dialoog tussen verschillende diensten binnen een gemeente op gang om een integrale en geïntegreerde aanpak van onroerend erfgoed te bewerkstelligen	14
SD3: ER IS EEN INTEGRALE EN GEÏNTEGREERDE AANPAK VAN WAARDEVOL NIET-BESCHERMD ERFGOED, ALS PROEFTUIN VOOR EEN GEDRAGEN, TOEKOMSTGERICHT LOKAAL ONROEREND ERFGOEDBELEID	15
OD3.1: De gemeenten sensibiliseren samen met de IOED private eigenaars en bouwpromotoren rond waardevol niet-beschermd erfgoed	15

OD3.2: Er is een gezamenlijk afwegingskader voor beslissingen rond de toekomst van waardevol niet-beschermd erfgoed.....	16
OD3.3: Er is een integrale en geïntegreerde aanpak van individuele dossiers	16
OD3.4: Beschermd en waardevol niet-beschermd erfgoed is geïntegreerd in gemeentelijk beleid van andere domeinen.....	16
OD3.5: Syntheseonderzoek wordt gestimuleerd	17
SD4: DE IOED VERGROOT DE KENNIS OVER EN HET DRAAGVLAK VOOR ONROEREND ERFGOED BIJ ALLE BETROKKENEN IN DE GEMEENTEN	18
OD4.1: De IOED stelt de vergaarde kennis beschikbaar voor besturen en bewoners, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, de Erfgoedcel en het Regionaal Landschap, en zo veel mogelijk via bestaande digitale platforms	18
OD4.2: De IOED sensibiliseert alle betrokkenen bij onroerend erfgoed in samenwerking met het Agentschap Onroerend Erfgoed, de Erfgoedcel en het Regionaal Landschap.....	19
OD4.3: De communicatie van de IOED binnen het werkingsgebied van de cultuurregio Pajottenland Zennevallei wordt op elkaar afgestemd	23
OD4.4: De IOED doet aan kennisdeling met vrijwilligers die zich inzetten voor onroerend erfgoed	26
OD4.5: De IOED zet vrijwilligers actief in voor de uitvoering van concrete acties.....	28
OD4.6: De IOED zet het consultatienetwerk actief in ten gunste van alle betrokkenen	30
SD5: DE IOED IS EEN REGIONAAL STEVIG VERANKERDE EN SOEPEL WERKENDE ORGANISATIE	31
OD5.1: De gemeentebesturen zijn de pijlers van de IOED.....	31
OD5.2: Er zijn structurele partnerschappen die een duurzame en kwaliteitsvolle werking verzekeren	33
OD5.3: Er is een activerend vrijwilligers-, personeels- en competentiebeleid	34
EFFECTENLEGENDE.....	34
VOETNOOT	39
DETAILBESCHRIJVING	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

BIJLAGEN**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

INLEIDING/VOORWOORD/INTRODUCTIE

[maximaal 1 pagina; vrijblijvend in te vullen]

Hieronder leest u de jaarrapportage van IOED ZENDER. Het meest opvallende voor 2022 is dat er niet meer gesproken wordt over IOED Pajottenland & Zennevallei. Naar aanleiding van haar tienjarig bestaan vervelde Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei eind 2021 tot ZENDER. En dus veranderde ook de IOED als onderdeel van deze grotere organisatie van naam. Voor de aangesloten besturen in het gebied tussen ZENne en DenDER in Vlaams-Brabant bieden wij een integrale en geïntegreerde aanpak rond erfgoed en cultuur aan op maat van de lokale besturen en organisaties en gaan we in op regiobrede uitdaging. ZENDER verbeeldt die nieuwe dynamiek. In de streek communiceren we voortaan over de onroerend erfgoedwerking ook als ZENDER. De officiële benaming (Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei en IOED Pajottenland & Zennevallei) behouden we vooralsnog voor officiële communicatie en administratieve doeleinden, maar niet meer in onze contacten met ons netwerk, het brede publiek of de lokale besturen.

Wat de werking van de IOED betreft verandert er niet veel. IOED ZENDER bleef in 2022 zoals de jaren voordien dé betrouwbare partner en klankbord voor de aangesloten lokale besturen voor wat onroerend erfgoed betreft. Zoals u hieronder kan lezen bleven we ook het afgelopen jaar gemeenten op onze eigen manier ondersteunen rond onroerend erfgoed in al haar aspecten (bouwkundig, landschappelijk en archeologisch). Onze adviserende rol in lokale dossiers, waarbij we vooral omgevingsambtenaren ondersteunden bij de beoordeling van omgevingsvergunningen, was ook in 2022 een heel belangrijk aandachtspunt. Daarnaast was er ook een bijzondere focus op het klein religieus erfgoed met de inventarisatie van kapelletjes en op funerair erfgoed. Bij deze dossiers hanteerden we steeds een integrale (de kapel in het kenmerkende landschap) én geïntegreerde (betrokkenheid van verschillende diensten) blik.

Zoals steeds bleven we laagdrempelig communiceren rond (onroerend) erfgoed en maakten we het brede publiek warm door bij te dragen aan publieksmomenten zoals Open Monumentendag, Erfgoeddag en Week van de Begraafplaatsen. Waar mogelijk koppelden we doelstellingen op een slimme manier. Er zal her en der voor de verwezenlijking van doelstellingen daarom verwezen worden naar andere doelstellingen.

Jaarverslag goedgekeurd op de raad van bestuur van 24 maart 2023.

SD1: ER IS EEN SAMENHANGENDE BELEIDSVISIE, OPGEBOUWD VANUIT ENKELE THEMA'S, ALS BASIS VOOR BELEIDSVORBEREIDING EN BELEIDSONDERSTEUNING

OD1.1: Omgang met waardevol niet-beschermd erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Erfgoed in ruimtelijk beleid (RUP): We begeleiden Ternat bij de inventarisatie en valorisatie van erfgoed in de gemeente in het kader van het opstellen van de gemeentelijke RUP's.	Specifiek	Eerste helft 2022. Tijdsbesteding algemene begeleiding en advies is afhankelijk van vraag.	Inventarisatie Participatie Expertise	☐

Toelichting

We geven aan de andere gemeenten op vraag begeleiding en advies over het inpassen van erfgoed in ruimtelijk beleid.

Evaluatie

Voor de begeleiding van de gemeente Ternat bij de inventarisatie en valorisatie in het kader van verschillende RUP's zijn in 2022 slechts beperkte stappen gezet. In 2022 is voortgebouwd op de inventarisatie uitgevoerd het jaar voordien. Een lijst met waardevolle gebouwen werd politiek is afgetoetst, maar dient wel nog officieel gevalideerd te worden. Voor de gebouwen op deze lijst zal in de toekomst een bindend advies gevraagd worden aan de IOED. Een belangrijke stap die nog moet gezet worden is het opmaken van de beschrijvingen voor alle gebouwen op deze lijst. Met het gemeentebestuur is overeengekomen dat dit zal gebeuren in nauwe samenwerking met de vrijwilligers die ook al betrokken waren bij het opstellen van de lijst met waardevolle gebouwen en over heel wat expertise beschikken. IOED ZENDER staat daarbij in voor de begeleiding (vorming en begeleiding) en zal ook de eindredactie van de beschrijvingen verzorgen. Wanneer dit zal gebeuren hangt af van de verder stappen in het proces voor de opmaak van de RUP's (waarschijnlijk in de loop van 2023 of 2024).

IOED ZENDER heeft ook deelgenomen aan het Dorpsatelier “Ontwikkelingsperspectieven op maat van elk dorp”, georganiseerd door de gemeente Roosdaal. Eind 2021 is de gemeente gestart met de opmaak van een ruimtelijke toekomstvisie voor de verschillende kernen. Het doel van het Dorpsatelier is het definiëren van ontwikkelingsperspectieven voor alle dorpskernen van Roosdaal, het opmaken van een kanskaart per dorp waar toekomstige ontwikkelingen mogelijk zijn (wel of niet verdichten, vrijwaren, strategische projecten, omgang met verlinting, ...) en bekijken op welke manier eventuele ontwikkelingen kunnen bijdragen aan het versterken van elk dorp (meerwaarde voor het dorp i.f.v. versterken identiteit). Met o.a. deze input werd een duurzame toekomstvisie voor bebouwde ruimte van Roosdaal uitgeschreven waarin de leefbaarheid wordt gegarandeerd en geoptimaliseerd en een haalbaar evenwicht wordt gezocht tussen verdicht bouwen, open ruimte en (openbaar) groen. Het traject werd eind 2022 afgerond met de publicatie van een eindrapport.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
We geven advies bij werken aan niet-beschermd erfgoed	Generiek	Doorlopend over het jaar. Tijdsbesteding afhankelijk van het aantal aanvragen.	Gezamenlijk	Geïntegreerd	Expertise	☐

Toelichting

Er wordt ingezet op het verlenen van preadvies bij de voorbereiding van vergunningsaanvragen. Bij aanvragen via het omgevingsloket aan vastgesteld erfgoed wordt via het omgevingsloket advies verleend.

Evaluatie

Het ondersteunen van stedenbouwkundig ambtenaren, bouwheren, ontwikkelaars en architecten bij het verbouwen van (niet-beschermd) bouwkundig erfgoed is een belangrijke focus van IOED ZENDER. In het begin van het jaar werd met de verschillende omgevingsambtenaren een individueel, informeel overleg georganiseerd om de aanpak te bespreken en afspraken te maken over de behandeling van dossiers. Dossiers worden bij voorkeur tijdens de ontwerpfase besproken met alle partijen, zodat de randvoorwaarden al van bij de start duidelijk zijn. In sommige gevallen worden mogelijke ontwikkelingen zelfs al naar aanleiding van een verkoop afgetoetst. Tijdens de ontwerpfase wordt het dossier in detail besproken in samenwerking met de stedenbouwkundig ambtenaar van de betrokken gemeente en wordt er ook

een plaatsbezoek of rondgang georganiseerd. Werken met een intensieve begeleiding en duidelijke richtlijnen tijdens de ontwerpfase en het vergunningstraject zorgt voor een grotere aandacht voor erfgoed en waardevolle, te bewaren elementen en voor een vlotte verlening van omgevingsvergunningen.

Naast verschillende informatievragen (meestal van eigenaars of kandidaat-kopers) werden er in 2022 48 formele adviezen opgesteld (waarvan 23 pre-adviezen) naar aanleiding van geplande verbouwingen of ingrepen in erfgoed. De meeste adviezen werden uitgebracht voor Sint-Pieters-Leeuw (28), gevolgd door Dilbeek (15), Affligem (3) en Roosdaal (2). Voor Ternat werd er in 2022 geen enkel advies gevraagd. Het grote verschil tussen de gemeente is vooral te verklaren doordat enkel voor Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw een geüpdatete inventaris bouwkundig erfgoed bestaat. Voor Ternat zal de inventaris binnenkort in het kader van de opmaak van verschillende RUP's sterk worden uitgebreid en zal voor waardevolle gebouwen ook een bindend advies van de IOED worden gevraagd.

Verder profileert de IOED zich als laagdrempelig aanspreekpunt voor gemeenten, maar ook burgers rond allerlei vragen rond onroerend erfgoed. Deze vragen zijn heel breed en lopen uiteen van vragen over toevalsvondsten, mogelijkheden voor subsidies, welke werken zijn toegestaan aan onroerend erfgoed, (storm)schade aan erfgoed, ... Verder nemen we op afroep deel aan werkgroepen en overleg (zoals naar aanleiding van een herbestemming of een beheersplan (bv. over de werken gepland in beschermd dorpsgezicht en aan de kerk van Sint-Ulriks-Kapelle - Dilbeek).

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We werken het landschapslezen verder uit	Specifiek	Ontsluiting landschapsbiografie: eerste helft 2022; afstemmen ontwikkelpistes met Regionaal Landschap: doorlopend	Interdisciplinair Draagvlakverbreding Kenniscentrum	☐

Toelichting

We ontwikkelen een kleinschalig project; we ontsluiten de kleine landschapsbiografie.

Evaluatie

[COVER VAN DE PUBLICATIE](#)

In 2022 publiceerde IOED ZENDER de handleiding “Landschapslezen” met naast een lezing van het landschap van Pajottenland & Zennevallei, ook een bibliografie rond landschap, landschapslezen en wandelen en een verwijzing naar een aantal handige instrumenten die helpen om zelf met het landschapslezen aan de slag te gaan. Deze publicatie werd als een e-book gepubliceerd en is vrij te downloaden op onze website. Hiermee willen we de expertise die ZENDER rond dit thema heeft opgebouwd delen met alle geïnteresseerden (gemotiveerde inwoners, gidsen, professionelen, ...). Deze publicatie werd ook voorgesteld aan andere IOED's en OEG's tijdens de studiedag rond “integraal adviseren”, georganiseerd door het AOE.

Met deze expertise gingen we ook al in 2022 aan de slag. Zo werd ‘landschapslezen’ al gehanteerd bij een wandeling met vrijwilligers n.a.v. een participatiemoment rond buurtpark Den Broebel, georganiseerd door Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei op 27/11 in Sint-Katharina-Lombeek. Ook op ons netwerkmoment op het einde van het jaar in plattelandscentrum Paddenbroek (Gooik) boden we een sessie landschapslezen aan.

De publicatie van “Landschapslezen” past ook in een bredere actie om integraal te gaan werken, zeker bij adviezen van omgevingsvergunningen. Samen met de verschillende gemeenten van de IOED tekenden we een landschapsvisie uit, die we voortaan ook hanteren bij onze adviesverlening.

OD1.2: Omgang met religieus erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
We inventariseren en waarden de kapellen in Affligem en Dilbeek.	Specifiek	Eerste helft 2022	Integraal	Geïntegreerd	Netwerk	☐

Toelichting

We passen de methodiek die in 2021 is opgesteld voor de inventarisatie van kapellen in Roosdaal in Affligem en Dilbeek toe. Er worden ook scenario's voor een toekomstvisie aangereikt. We sluiten ism de erfgoedcel aan bij het project rond kapellen dat geleid wordt door Parcum.

Evaluatie

ONDERZOEK VAN DE KAPELLEN. LEES MEER IN [PENZINE](#).

In 2022 werkten we verder rond de inventarisatie van kapellen binnen het werkingsgebied van ZENDER. Daarbij werd ook steeds de nodige aandacht besteed aan het omringende landschap. De inventarisatie van alle kapellen van Dilbeek werd in 2022 afgerond. Voor gemeente Affligem zal de inventarisatie in 2023 afgewerkt worden. Verder werd de gemeente Roosdaal begeleid bij het project “Kapelletjes Troef”, waarbij een beleidsvisie rond een integrale en geïntegreerde aanpak van kapelletjes in de gemeente wordt ontwikkeld. De IOED zetelde er o.a. in een multidisciplinaire werkgroep samen met een bouwkundig expert, een landschapsarchitect, een kunsthistorica en de cultuurbeleidscoördinator van de gemeente. De gemeente Roosdaal heeft de ambitie om de meest waardevolle kapelletjes van de gemeente ook te gaan restaureren en revaloriseren. Hiervoor werd een dossier opgesteld voor de aanvraag van een LEADER-subsidie, maar deze aanvraag werd niet gehonoreerd. Dit betekent dat de restauratie grotendeels met eigen middelen zullen moeten gebeuren en noodgedwongen over een langere periode gespreid zal worden. De werkgroep werkte in 2022 voor de meest prioritaire kapellen een aanpak uit.

IOED ZENDER participeerde in 2022 ook aan het project “Kapelletjes in Vlaanderen” van PARCUM. De IOED stelde o.a. haar opgebouwde expertise ter beschikking voor de opmaak van een instrument voor inventarisatie van kapellen en voor de opmaak van een toolbox rond valorisatie van kapellen. Dit project loopt nog door in 2023, de eerste resultaten worden in de eerste helft van het jaar gepubliceerd. Binnen dit project zullen in 2023 ook vormingen worden aangeboden aan vrijwilligers. ZENDER zal ook hieraan zijn medewerking verlenen.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We adviseren en nemen deel aan werkgroepen rond her -of nevenbestemming van kerken.	Generiek	Doorlopend en afhankelijk van vraag.	Expertise Geïntegreerd Netwerk	☐

Toelichting

We nemen deel aan de werkgroep van de Sint-Gaugericuskerk te Pamel. Indien er andere herbestemmingstrajecten worden opgestart nemen we ook daar deel aan de werkgroep. Verder kunnen kerkfabrieken en gemeentebesturen bij ons terecht voor advies.

Evaluatie

Er zijn in 2022 geen verdere stappen gezet m.b.t. de herbestemming van de Sint-Gaugericuskerk te Pamel. Wel werd het traject voor de inventarisatie van het roerende kerkbezit opgestart. IOED ZENDER was wel betrokken bij de herbestemming van de Jan Ruusbroec en Onze-Lieve-Vrouwkerk in Ruisbroek (Sint-Pieters-Leeuw) en de Sint-Stephanuskerk in Negenmanneke (Sint-Pieters-Leeuw). In functie van de herbestemming van de Sint-Pieters-Bandenkerk in Oudenaken (Sint-Pieters-Leeuw) en van de Jan Ruusbroec en Onze-Lieve-Vrouwkerk in Ruisbroek (Sint-Pieters-Leeuw) werd het kerkbezit geïnventariseerd en gewaardeerd in 2022.

OD1.3: Omgang met funerair erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We zetten in op de inventarisatie van funerair erfgoed. We inventariseren en waarderen 1 begraafplaats.	Specifiek	Tweede helft 2022	Gezamenlijk Geïntegreerd Inventarisatie	☐

Toelichting

We begeleiden bij de inventarisatie en waardering van 1 begraafplaats. We volgen de situatie in de andere gemeenten op en delen kennis en informatie over het inventariseren, waarderen, wetgeving en subsidies rond begraafplaatsen met alle IOED-gemeenten.

Evaluatie

BRIEFING VAN DE GIDSEN IKV DE ERFGOEDWEEK OP DE BEGRAAFPLAATS VAN HEKELGEM.

In 2022 werd het rapport (aanzet voor een beheersplan) over de d'Arconatibegraafplaats in Dilbeek afgerond en voorgesteld aan de verschillende diensten en mandatarissen van de gemeente Dilbeek. IOED ZENDER was voor deze begraafplaats in 2022 ook betrokken voor de begeleiding van de gemeente bij de opmaak van een masterplan, de aanvraag tot erkenning als waardevol erfgoed bij de provincie Vlaams-Brabant (in functie van eventuele provinciale subsidiëring), de opmaak van de lijst waardevol funerair erfgoed (in het kader van het decreet op de begraafplaatsen) en ondersteunde ook met advies bij beheer en restauratie. In 2022 werd ook gestart met de inventarisatie van de begraafplaatsen van Hekelgem (Affligem) en Ternat. Deze dienen nog afgewerkt te worden. IOED ondersteunde ook de kerkfabriek van Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek) bij de voorbereiding van het herstel van een waardevolle grafplaat op het kerkhof die door storm zwaar beschadigd was.

IOED ZENDER werkte mee aan de organisatie van een activiteit op de d'Arconatibegraafplaats in Dilbeek tijdens de Week van de Begraafplaatsen door het verzorgen van rondleidingen. Er werd ook inhoudelijke input gegeven voor een brochure. Tijdens Erfgoeddag/Erfgoedweek werkten de kinderen van de basisschool van Hekelgem (Affligem) rond de begraafplaats van Hekelgem. IOED ZENDER zorgde voor de voorbereiding en de begeleiding van de gidsen die deze activiteit organiseerden.

OD1.4: Omgang met archeologisch erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
De archeologische kaart wordt geüpdatet. We zijn op de hoogte van lopende opgravingen	Specifiek	Oktober-december	Inventarisatie Kenniscentrum Geïntegreerd	☐

Toelichting

In 2020 is een archeologische kaart opgesteld met bijbehorende inventarisatie. De GIS-laag en de inventarisatie worden aangevuld en naar de gemeenten verstuurd.

Evaluatie

De archeologische bibliografie voor Affligem, Dilbeek, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat is beschikbaar op de website van ZENDER. Deze bibliografie moet archeologische bureaus en onderzoekers ondersteunen bij de opmaak van archeologienota's en is hopelijk een stimulans voor verder syntheseonderzoek in de regio Pajottenland & Zennevallei. Deze bibliografie sluit aan bij de archeologische inventarisatie. De gedigitaliseerde werken uit de archeologische bibliografie zijn in 2022 opgenomen in de bibliotheekcatalogus van ZENDER: deze catalogus is online doorzoekbaar (via de website van de bibliotheek van Dilbeek) en de gedigitaliseerde werken kunnen op aanvraag ingekeken worden.

Een medewerker van de IOED ZENDER volgde in 2022 de opleiding m.b.t. de Centrale Archeologische Inventaris (CAI). Er werden geen verdere stappen gezet rond archeologie.

SD2: DE IOED ONDERSTEUNT GEMEENTEN IN HUN BELEIDSVOORBEREIDING EN -UITVOERING

OD2.1: De IOED is het eerstelijns aanspreekpunt voor gemeenten op het vlak van onroerend erfgoed

De IOED profileert zich als aanspreekpunt voor de gemeenten bij vragen rond onroerend erfgoed. Deze vragen zijn heel breed en lopen uiteen van vragen over toevalsvondsten, hoe overtredingen te melden, mogelijkheden voor subsidies, welke werken zijn toegestaan aan onroerend erfgoed, etc. Verder worden we gecontacteerd bij opmaak beheersplannen, toevalsvondsten, schade aan erfgoed en nemen we op afroep deel aan werkgroepen en overleg.

Voor concrete acties zie **OD1.1**: We geven advies bij werken aan niet-beschermd erfgoed.

OD2.2: De IOED adviseert en ondersteunt gemeenten bij de opmaak en uitvoering van concrete dossiers, zoals beheersplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, herbestemmings-, ontsluitings- en beschermingsdossiers

Naar nood en vraag van de gemeenten. **Zie ook SD 1**, voor enkele concrete acties.

OD2.3: De IOED brengt de dialoog tussen verschillende diensten binnen een gemeente op gang om een integrale en geïntegreerde aanpak van onroerend erfgoed te bewerkstelligen

In het kader van dossiers zoals onder **OD2.1**.

Meer specifiek brengen we bij de inventarisatie en waardering van kapellen en begraafplaatsen de verschillende diensten van de gemeente ook samen om het belang van erfgoed aan te stippen. **Zie hiervoor OD1.2 en OD1.3**.

We streven zoveel mogelijk naar een geïntegreerde en integrale aanpak van dossiers. Een mooi voorbeeld hiervan is het beheer van de d'Arconatibegraafplaats waarvoor IOED ZENDER een rapport opmaakte. Hierbij werden alle mogelijk betrokken diensten (Burgerzaken, Openbaar Domein en groenonderhoud, Cultuur, erfgoed, ...) samengebracht en geïnformeerd over de erfgoedwaarden van deze waardevolle begraafplaats. We koesteren dezelfde ambitie voor de inventarisatie en het beheer van kapelletjes in de regio.

SD3: ER IS EEN INTEGRALE EN GEÏNTEGREERDE AANPAK VAN WAARDEVOL NIET-BESCHERMD ERFGOED, ALS PROEFTUIN VOOR EEN GEDRAGEN, TOEKOMSTGERICHT LOKAAL ONROEREND ERFGOEDBELEID

OD3.1: De gemeenten sensibiliseren samen met de IOED private eigenaars en bouwpromotoren rond waardevol niet-beschermd erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Sensibilisering van eigenaars en bouwpromotoren	Generiek	Doorlopend	Coöperatie Draagvlakverbreding Expertise	☐

Toelichting

Eigenaars en bouwpromotoren krijgen tijdens het voortraject bij de vergunningsaanvraag informatie over de erfgoedwaarden, de gevolgen die aanpassingen voor de erfgoedwaarden hebben en gang van zaken bij vergunningaanvraag. We bepalen hoe we eigenaars en bouwpromotoren de komende jaren verder zullen sensibiliseren.

Evaluatie

We stimuleren zoveel mogelijk vooroverleg, bij voorkeur ter plaatse, in aanwezigheid van bouwheer, architect en omgevingsambtenaar. Tijdens dit vooroverleg kunnen dan aandachtspunten en bekommernissen worden meegegeven of kunnen bepaalde ingrepen afgetoetst worden. In sommige gevallen wordt hiervoor een formeel pre-advies opgesteld waarin duidelijk de erfgoedwaarden worden opgesomd en wordt aangegeven welke erfgoedelementen dienen bewaard en/of geherwaardeerd te worden. We proberen de drempel zo laag mogelijk te houden zodat IOED ZENDER aanspreekbaar is door zowel gemeentebesturen als eigenaars voor advies over bepaalde ingrepen.

OD3.2: Er is een gezamenlijk afwegingskader voor beslissingen rond de toekomst van waardevol niet-beschermd erfgoed

Er is in de voorgaande jaren een waarderingskader voor kapellen en begraafplaatsen uitgewerkt dat kan worden toegepast (zie **OD1.2 en OD1.3**).

Bij individuele bouwdoSSIers wordt een standaard afwegingskader gevolgd waarbij altijd de belangrijkste erfgoedwaarden benoemd worden. Ook worden daarbij de ligging/situering, het omringende landschap en de rol van het erfgoed binnen de gemeente in acht genomen (zie **OD 1.1 en 3.1**)

OD3.3: Er is een integrale en geïntegreerde aanpak van individuele doSSIers

Zie **OD 1.1, 3.1 en 3.2**.

OD3.4: Beschermd en waardevol niet-beschermd erfgoed is geïntegreerd in gemeentelijk beleid van andere domeinen

Bij het uitrollen van een werking rond kapellen en begraafplaatsen worden telkens ook andere relevante gemeentelijke diensten betrokken zoals de technische dienst, groendienst, burgerzaken, cultuur & erfgoed, toerisme, ... We verwijzen o.a. naar de aanpak voor kapelletjes (cfr. project “Kapelletjes Troef” in Roosdaal) en de aanpak voor de begraafplaats d’Arconati in Dilbeek.

Zie hiervoor **OD 1.2 en OD. 1.3**.

OD3.5: Syntheseonderzoek wordt gestimuleerd

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We faciliteren onderzoek in de regio via het aanbieden van thesisonderwerpen, begeleiden van studenten, ...	Specifiek	Aanbieden thesisonderwerpen: augustus / begeleiding: naar vraag	Participatie Kenniscentrum Expertise	☐

Toelichting

Onderwerpen worden aangereikt aan universiteiten, publicatie op FARO.be.

Evaluatie

Zoals elk jaar werd ook in 2022 een lijst met scriptieonderwerpen en mogelijkheden tot stage bezorgd aan relevante opleidingen. Een algemene lijst werd ook gepubliceerd en verspreid door Faro. In 2022 was er geen stagiair aan de slag bij ZENDER. Sander Somers, student geschiedenis, voltooide in 2022 zijn masterscriptie over de historisch invloedsfeer van Halle en Vilvoorde aan de hand van topografische vermeldingen. Daarvoor deed hij o.a. ook beroep op de expertise van ZENDER.

SD4: DE IOED VERGROOT DE KENNIS OVER EN HET DRAAGVLAK VOOR ONROEREND ERFGOED BIJ ALLE BETROKKENEN IN DE GEMEENTEN

OD4.1: De IOED stelt de vergaarde kennis beschikbaar voor besturen en bewoners, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, de Erfgoedcel en het Regionaal Landschap, en zo veel mogelijk via bestaande digitale platforms

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We ondersteunen actoren via handleidingen, toolboxes en digitale vormingen: o.a. een handleiding werken met Wikipedia wordt uitgewerkt, we bieden digitale vormingen aan rond de erfgoedapp, ...	Generiek	Doorlopend	OE-actoren OE-verenigingen Draagvlakverbreding	☐

Toelichting

De vormingen vinden plaats; We stellen handleidingen ter beschikking via onze website.

Evaluatie

ZENDER ondersteunde in 2022 het netwerk en haar vrijwilligers o.a. door de organisatie van de ZENDER-academie, een breed vormingsaanbod rond cultureel erfgoed, onroerend erfgoed en cultuur. Het afgelopen jaar werden o.a. opleidingen en workshops georganiseerd rond objectfotografie en onderhoud van kerkinterieurs. Door een beperkt aantal inschrijvingen is de sessie rond onderhoud van kerkinterieurs geannuleerd. De beperkte interesse is vermoedelijk toe te schrijven aan een laattijdige communicatie hierrond. Deze sessie (i.s.m. de provincie en Monumentenwacht) kan op een later moment misschien opnieuw ingepland worden.

ZENDER werkte in 2022 ook mee aan het project “Kapelletjes in Vlaanderen” van PARCUM waarbij laagdrempelige toolboxes voor inventarisatie en valorisatie van kapelletjes worden ontwikkeld. De resultaten worden in de loop van 2023 publiek gemaakt en de eerste maanden van het jaar zullen verschillende vormingsmomenten georganiseerd worden waaraan ZENDER ook haar medewerking verleent.

Verschillende publicaties, zoals een handleiding rond landschapslezen en de archeologische bibliografie, zijn voor ons netwerk ook terug te vinden op onze website. De publicaties vermeld in de archeologische bibliografie, vaak grijze literatuur die moeilijk te vinden is, worden op aanvraag digitaal ter beschikking gesteld van onderzoekers of studiebureau (o.a. voor de opmaak van archeologienota’s). Ook voor het werken met de Erfgoedapp en met Wikipedia (in het kader van het project Pajottenland 2.0) zijn handleidingen in opmaak.

OD4.2: De IOED sensibiliseert alle betrokkenen bij onroerend erfgoed in samenwerking met het Agentschap Onroerend Erfgoed, de Erfgoedcel en het Regionaal Landschap

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
ZENDER stelt haar expertise ter beschikking van andere organisaties via samenwerkingsverbanden	Generiek	Doorlopend	Netwerk	Participatie	Gezamenlijk	☐

Toelichting

We maken deel uit van het HERKUL-netwerk; we hebben een nauwe samenwerking met het Regionaal Landschap; we werken samen met Parcum rond kapellen (zie OD 1.2); we zetelen in werkgroepen (vb. Sint-Gaugericuskerk Pamel) en naar de noden van het moment (bv. doorlopende vragen die binnenkomen).

Evaluatie

ZENDER participeerde in 2022 in verschillende samenwerkingsverbanden zoals HERKUL (KULEUVEN). ZENDER maakt deel uit van de Algemene Vergadering van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en werkt met deze organisatie nauw samen erfgoed en landschap. We zijn ook vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen zoals de werkgroep Lourdesgrotten en de werkgroepen die werken rond kapelletjes in Vlaanderen (in het kader van een project van PARCUM). In 2022 was ZENDER ook vertegenwoordigd in de technische werkgroep voor de oprichting van het landschapspark Boerenlandschap Pajottenland.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Open Monumentendagen: we ondersteunen lokale actoren bij de organisatie van OM van streekactiviteiten, trekken van de regionale communicatie ...	Specifiek	Juli-september	Draagvlakverbreding Coöperatie Participatie	☐

Toelichting

We stimuleren gemeenten om deel te nemen aan Open Monumentendagen; we dragen de regionale communicatie (nieuwsbrieven, verslagen); we bereiden een OM voor rond het thema tuinwijken; we bepalen het concept i.s.m. erfgoedcel.

Evaluatie

OPEN MONUMENTENDAG

Op zondag 11 september zwieren weer heel wat interessante monumenten hun deuren wagenwijd open voor een gratis bezoek. Open Monumentendag is de vaste afspraak voor liefhebbers van onroerend erfgoed en een ideale gelegenheid om waardevolle, oude gebouwen te (her)ontdekken.

Dit jaar staat het grootste erfgoedfeest van Vlaanderen in het teken van 'duurzaamheid', een actueel en hip thema dat ook sterk leeft binnen de erfgoedsector.

Op zoek naar een activiteit in jouw buurt? Vanaf 1 augustus staan alle evenementen online op www.openmonumenten.be.

IOED ZENDER verzorgde de regionale communicatie over Open Monumentendag via het streekmagazine PenZine, website, sociale media, nieuwsbrief, ... In samenwerking met de gemeente Sint-Pieters-Leeuw werd er een geleide wandeling georganiseerd door de wijken Tuinwijk Zuun en Seizoenswijk waaraan een 50-tal wijkbewoners deelnamen. We ontwikkelden een speelse communicatie voor de kinderen van de buurt in de vorm van een zgn. happertje (origami-vouwblad) waarin op laagdrempelige manier de kenmerken van deze tuinwijk worden belicht. Deze vorm van speelse communicatie (of inzet op tuinwijken tout court) kan in 2023 eventueel uitgerold worden naar andere IOED-gemeenten.

PROMOTIE VOOR OPEN MONUMENTENDAG IN PENZINE

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Erfgoeddag: we ondersteunen lokale actoren bij de organisatie van EGD door het uitwerken	Specifiek	Maart-april	Draagvlakverbreding Coöperatie Participatie	☐

van een activiteit rond een
begraafplaats, trekken van de
regionale communicatie ...

Toelichting

We organiseren minstens 1 regio-overleg voor lokale organisatoren en we voorzien een regionale communicatiecampagne.

Evaluatie

ZENDER neemt al jaren de rol van regiocoördinator op voor Erfgoeddag. We organiseren workshops, brainstormsessies en begeleiding voor lokale organisatoren en nemen de lokale communicatie op ons (via streekmagazine PenZine, website, social media, nieuwsbrief, radio, ...). In 2022 begeleidden we ook de Gidsen van Affligem bij de voorbereiding van een activiteit tijdens de Erfgoedweek, waarbij de kinderen van de basisschool van Hekelgem kennis maakten met funerair erfgoed. Voor Dilbeek stond ZENDER in voor het verzorgen van rondleidingen op de d'Arconatibegraafplaats en leverde het input voor de opmaak van een brochure.

PROMO VOOR DE ERFGOEDWEEK OP DE
BEGRAAFPLAATS VAN HEKELGEM OP DE
SOCIALE MEDIA VAN ZENDER

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Archeologiedagen: we ondersteunen lokale actoren bij de organisatie van de AD's van	Specifiek	Maart-mei	Coöperatie Draagvlakverbreding Participatie	☐

streekactiviteiten, trekken van de regionale communicatie ...

Toelichting

We stimuleren gemeenten om deel te nemen aan archeologiedagen; we dragen de regionale communicatie (nieuwsbrieven, verslagen); we bepalen het concept ism de erfgoedcel.

Evaluatie

In 2022 organiseerde ZENDER geen activiteit n.a.v. archeologiedagen. Wel informeerden we ons netwerk over mogelijke deelname, vormingen en deadlines en communiceerden we over activiteiten in de streek via het streekmagazine PenZine, social media en onze nieuwsbrief.

[ARCHEOLOGIEDAGEN IN PENZINE](#)

OD4.3: De communicatie van de IOED binnen het werkingsgebied van de cultuurregio Pajottenland Zennevallei wordt op elkaar afgestemd

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
PenZine: via het streekmagazine zetten we onroerend erfgoed/cultuur in de kijker	Generiek	Doorlopend 3 keer per jaar	Integraal Draagvlakverbreding Interdisciplinair	☐

Toelichting

PenZine verschijnt 3 keer per jaar. I.s.m. het Regionaal landschap, Pajottenland Plus en Toerisme Vlaams-Brabant.

Evaluatie

Een grote troef in onze regio is het streekmagazine PenZine, waarvoor ZENDER samenwerkt met Regionaal Landschap Pajottenland&Zennevallei, Pajottenland Plus en Toerisme Vlaams-Brabant. Dit streekmagazine verschijnt 3 keer per jaar op een oplage van 25.000 ex.. In PenZine is ook steeds één artikel gewijd aan onroerend erfgoed in Pajottenland & Zennevallei. Dit jaar publiceerden we:

LENTE – Jonge geweld. Bruisend de lente in: Breekbaar schoolerfgoed in ere hersteld (over glas-in-loodramen).
 ZOMER- Er beweegt wat deze zomer: “Beeweegen” van kapel naar kapel
 HERFST/WINTER- Kunst met een grote K in onze streek: Openbare werken’: gevelkunst in erfgoed

3 x PENZINE IN 2022. LEES ALLE ARTIKELS VIA WWW.PENZINE.BE

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Gepaste communicatie naar het veld: nieuwsbrief, sociale media, website	Generiek	Doorlopend	OE-verenigingen Draagvlakverbreding Kies een item.	☐

Toelichting

Posts op sociale media; we onderzoeken het gebruik van LinkedIn; de nieuwsbrief verschijnt min. 10 keer per jaar.

Evaluatie

ZENDER verspreidde in 2022 een maandelijkse nieuwsbrief gericht naar het eigen netwerk en de erfgoed- en cultuursector. Verder werd gecommuniceerd via de eigen website, met posts op social media (Facebook, Instagram en LinkedIn). Voor concrete projecten (kapelletjesproject, Open Monumentendag, ...) werden persberichten uitgestuurd.

Via Facebook bereikten we 35% meer mensen dan in 2021: 60.371. Instagram blijft een kleiner kanaal: 2301 personen werden hierdoor bereikt. Ook het bezoek aan onze profielen steeg ten opzichte van het jaar voordien: onze profielpagina op facebook werd door 4448 personen bezocht (een stijging met 40.2 %) en onze pagina op Instagram kon 716 accounts via het profiel bereiken (een stijging met 35.6%); hiermee scoren we iets beter dan vergelijkbare organisatie (gem: 573). Onze website werd 22683 keer bezocht door 3289 bezoekers. De belangrijkste pagina's voor onze websitebezoeker waren onze contact pagina, privacy verklaring, erfgoedwinkel (vooral ifv het product levenswandeling) en onze vacatures.

VOORBEELD VAN POST OP FACEBOOK
NAV HET [VERSCHIJNEN VAN DE NIEUWSBRIEF](#)

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
We zetten onze nieuwe naam en stijl in de kijker	Generiek	Vanaf januari 2022 en doorlopend (gerichte communicatie-acties en informeel via de netwerken)	Netwerk	OE-actoren	Geïntegreerd	☐

Toelichting

Het netwerk weet dat ZENDER de nieuwe naam is van Cultuurregio Pajottenland & Zennevallei en haar IOED

Evaluatie

De nieuwe naam (ZENDER i.p.v. Pajottenland & Zennevallei) raakt stilaan gekend bij het netwerk. Er moet wel nog gewerkt worden aan naamsbekendheid naar mensen die niet zo vaak met ons in contact komen.

OD4.4: De IOED doet aan kennisdeling met vrijwilligers die zich inzetten voor onroerend erfgoed

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We hosten verschillende overlegplatformen in de regio zoals het heemkundigenoverleg.	Generiek	Mei (heemkringenoverleg)	OE- verenigingen OE-actoren Participatie	☐

Toelichting

Het heemkringenoverleg vindt minstens 1 keer per jaar plaats.

Evaluatie

ZENDER organiseerde twee maal een heemkundigenoverleg ter ondersteuning van (een deel van) ons netwerk. Het heemkringenoverleg vond plaats op 14 mei in Gooik (24 heemkundigen tekenden present) en op 24 september (21 aanwezigen). Op deze overlegmomenten kwamen ook thema's rond onroerend erfgoed aan bod zoals inventarisatie van kapelletjes en funerair erfgoed.

HEEMKRINGEN OVERLEG VAN HET
NAJAAR (ROOSDAAL)

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We kijken of een summerschool op maat van de lokale actoren haalbaar is	Specifiek	Mei-juli	OE-actoren OE- verenigingen Netwerk	☐

Toelichting

Een programma is beschikbaar en wordt gecommuniceerd, de summer school vindt plaats (of er wordt een digitaal alternatief voorzien)

Evaluatie

In 2022 vond voor de eerste maal de ZENDER-academie plaats: een lessenreeks met workshops en vormingen rond cultureel erfgoed, onroerend erfgoed en cultuur. Hierin pasten o.a. opleidingen en workshops rond objectfotografie en onderhoud van kerkinterieurs. Door een beperkt aantal inschrijvingen is de sessie rond onderhoud van kerkinterieurs geannuleerd. De beperkte interesse is vermoedelijk toe te schrijven aan een laattijdige communicatie hierrond. Deze sessie (i.s.m. de provincie en Monumentenwacht) kan op een later moment misschien opnieuw ingepland worden.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
We stellen onze kennis en tools ter beschikking via onze bibliotheek, digitale werken, publicaties ...	Generiek	Doorlopend	Participatie Kenniscentrum OE-actoren	☐

Toelichting

De werken uit de bibliotheek zijn opzoekbaar; we delen onze kennis op min. 1 studiedag.

Evaluatie

De catalogus van onze papieren bibliotheek is voortaan digitaal ontsloten en te raadplegen via de website van de bibliotheek van Dilbeek. Hierin zijn ook al een deel van de digitale werken (voornamelijk uit de archeologische bibliografie) opgenomen.

ZENDER werd vijf maal uitgenodigd om te spreken tijdens lezingen en studiedagen. Zo werd onze publicatie en aanpak rond het landschapslezen toegelicht op de studiedag "Integraal adviseren" georganiseerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed, werden er lezingen gegeven over historische dakkappen voor medewerkers van het Agentschap Onroerend Erfgoed en voor Nederlandse bouwhistorici tijdens de studiedag "Kapconstructies" (een organisatie van RCE en Stichting Bouwhistorie Nederland), was er kennisdeling met omgevingsambtenaren uit de regio tijdens het zgn. "vergunningencafé" georganiseerd door Haviland en stelden we een ouder project "Water&Wind" rond molens in het Pajottenland voor tijdens de contactdag voor moleneigenaars georganiseerd door de provincie Vlaams-Brabant.

OD4.5: De IOED zet vrijwilligers actief in voor de uitvoering van concrete acties

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
-------	------	--------	------------	-----

Herwerken van het vrijwilligersbeleid	Specifiek	Najaar 2022	OE- verenigingen	Participatie	Kies een item.	☐
---------------------------------------	-----------	-------------	---------------------	--------------	----------------	--------------------------

Toelichting

Er is een organisatiebrede aanpak en overzicht over de vrijwilligerswerking.

Evaluatie

De vrijwilligerswerking wordt binnen ZENDER bekeken over de hele organisatie en rond zowel cultureel en onroerend erfgoed en cultuur. In 2022 werkten we specifiek met vrijwilligers rond de inventarisatie van kapellen en funerair erfgoed en verzorgden de Gidsen van Affligem (onder begeleiding van ZENDER) rondleidingen voor schoolkinderen op de begraafplaats van Hekelgem.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Opleiding en valorisatie eigen vrijwilligers	Generiek	Februari-maart; opleiding wanneer nodig	Participatie Draagvlakverbreding	Kies een item. ☐

Toelichting

Vrijwilligers worden (intern) opgeleid, vrijwilligers krijgen een bedanking nav internationale dag van de vrijwilliger, we communiceren rond de week van de vrijwilliger, we brengen de vrijwilligers min. 1 keer per jaar samen.

Evaluatie

Vrijwilligers krijgen een interne opleiding in functie van de uit te voeren taken en projecten (zie boven). Naar aanleiding van de Dag van de Vrijwilliger krijgen onze vrijwilligers een attentie.

OD4.6: De IOED zet het consultatienetwerk actief in ten gunste van alle betrokkenen

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
Stuurgroep	Generiek	Doorlopend, 5x per jaar	Netwerk	Participatie	Gezamenlijk	☐

Toelichting

De stuurgroep komt 5x per jaar samen. Dit netwerkmoment wordt gebruikt om kennisdeling te stimuleren, onroerendergoedwerking te bevragen, een integrale en geïntegreerde onroerendergoedwerking te bewerkstelligen,

Evaluatie

De IOED heeft een stuurgroep, samengesteld uit omgevingsambtenaren, cultuurbeleidscoördinatoren, erfgoedwerkers en mandatarissen. Dit jaar werd slechts één overleg met de stuurgroep georganiseerd. Struikelblokken zijn het moeilijk vastleggen van een vergadermoment waarop van elke gemeente minstens één deelnemer kan aanwezig zijn en de heterogene samenstelling van de stuurgroep waarvoor niet alle agendapunten relevant zijn. Nochtans blijft de stuurgroep een belangrijk overlegorgaan voor kennisdeling en de lokale draagkracht voor onroerend erfgoed. Er moet bekeken worden hoe deze stuurgroep kan worden geherorganiseerd.

SD5: DE IOED IS EEN REGIONAAL STEVIG VERANKERDE EN SOEPEL WERKENDE ORGANISATIE

OD5.1: De gemeentebesturen zijn de pijlers van de IOED

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
Het communicatieplan wordt uitgerold	Generiek	Doorlopend	Netwerk	OE-actoren	Kies een item.	☐

Toelichting

De werking van ZENDER wordt ter kennis gegeven op de CBS'en; minimaal 1 keer per jaar wordt er per gemeente een stavaza gecommuniceerd.

Evaluatie

Over de werking van ZENDER werd in 2022 langs verschillende kanalen gecommuniceerd (nieuwsbrief, website, social media, persberichten, ...). De vergaderingen van de Raad van Bestuur worden ook gebruikt om inhoudelijke toelichting te geven aan politieke mandatarissen bij projecten van de projectvereniging. Op vraag wordt toelichting gegeven over de werking aan beleids- of adviesorganen. Zo stelde IOED ZENDER zich in juli voor aan de erfgoedadviesraad van de gemeente Ternat.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
Eindejaarsnetwerkmoment	Specifiek	November-december	Netwerk	OE-actoren	OE- verenigingen	☐

Toelichting

De eindejaarsdrink of een alternatief vindt plaats.

Evaluatie

Op 2 december 2022 organiseerde ZENDER een eindejaardrink voor het breed netwerk, waar niet enkel een receptie werd aangeboden, maar ook kon worden deelgenomen aan workshops, relevant voor onze werking: een lezing door de **foodarcheoloog**, een sessie **landschapslezen**, een workshop pizzabakken in een gerestaureerde bakoven ... Door de afgelasting van de eindejaarsdrink van vorig jaar was dit het eerste grootschalige evenement waarmee we opnieuw onze brede achterban konden ontmoeten, hen laten kennismaken met onze werken en konden netwerken.

Actie	Aard	Timing	Effect(en)	OEG
Raad van bestuur	Generiek	Doorlopend, 3x per jaar	Gezamenlijk Kies een item. Kies een item.	☐

Toelichting

Er vinden min. 3 raden van bestuur plaats per werkjaar, Er vindt een informele samenkomst met de raad van bestuur plaats.

Evaluatie

In 2022 vonden 5 vergaderingen van de Raad van Bestuur plaats, telkens op een andere locatie:

18/03/2022 : Beersel

29/03/2022: Bever

24/06/2022: Dilbeek

23/09/2022: Drogenbos

18/11/2022: Galmaarden

Naast de reguliere agendapunten werd ook steeds een deel van de inhoudelijke werking verder toegelicht zodat de lokale vertegenwoordigers en mandatarissen op de hoogte blijven van de acties en projecten van ZENDER. Daarbij kwam ook onroerend erfgoed aan bod. In 2022 werd ook één informele netwerkmoment voor de leden van de Raad van Bestuur georganiseerd in de brouwerij Boon in Beersel.

OD5.2: Er zijn structurele partnerschappen die een duurzame en kwaliteitsvolle werking verzekeren

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
De cultuurregio neemt deel aan sectorale overlegplatformen	Generiek	Doorlopend	Netwerk	Expertise	Kies een item.	☐

Toelichting

Deelname aan het NOE.

Evaluatie

IOED ZENDER was in 2022 vertegenwoordigd in het Netwerk Onroerend Erfgoed (NOE). Verder werd ook deelgenomen aan overleg met PARCUM in het kader van het project “**Kapelletjes in Vlaanderen**” en zetelde ZENDER in de werkgroep “**Lourdesgrotten**”. Verder was er nog overleg met HERKUL, de technische werkgroep Landschapspark Boerenlandschap Pajottenland en het Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei (**zie ook OD 4.2**).

OD5.3: Er is een activerend vrijwilligers-, personeels- en competentiebeleid

Actie	Aard	Timing	Effect(en)			OEG
Vorming en coaching van het personeel	Generiek	Voorjaar 2022	Expertise	Eigen effect 1	Geïntegreerd	☐

Toelichting

Er vindt minstens 1 teamworkshop plaats; we evalueren de integrale werking inhoudelijk (actieplanniveau).

Evaluatie

In 2022 organiseerde we een workshop/teambuilding voor al het personeel van de projectvereniging in Halle.

Onze werking vertrekt steeds vanuit een integrale jaarplanning en –budget. De integrale aanpak van de projecten van de verschillende deelwerkingen van de projectvereniging (cultureel erfgoed, onroerend erfgoed en cultuur) werd in het najaar van 2022 scherp gesteld bij de opmaak van de begroting voor 2023.

EFFECTENLEGENDE

De effectenlegende bevat de effecten die een actie kan beogen te realiseren. Enerzijds zijn die effecten gebaseerd op de erkenningsvoorwaarden of de doelstellingen in de samenwerkingsovereenkomst (SWO). Anderzijds kan het over eigen effecten gaan. Een actie is niet minderwaardig omdat die één of meer eigen effecten beoogt. Uit de globale rapportage blijkt wel dat de IOED duidelijk inzette op de erkenningsvoorwaarden en de doelstellingen in de SWO.

EFFECT	OMSCHRIJVING	REFERENTIE	BBC-CODE
Gezamenlijk	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband dient een onroerendergoedbeleidsplan in dat het actief behoud van het onroerend erfgoed op het grondgebied van de aangesloten gemeenten voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid en een gezamenlijke visie en een gezamenlijk plan van aanpak vooropstelt voor het actieve behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed op zijn grondgebied die complementair zijn aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid;	OE-besluit art. 3.3.2.2° a	/
Integraal	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband dient een onroerendergoedbeleidsplan in dat het actief behoud van het onroerend erfgoed op het grondgebied van de aangesloten gemeenten voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid en integraal is en dus de zorg omvat voor het geheel van archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stads- en dorpsgezichten; De gemeente beschikt over een onderbouwde beleidsvisie die het actief behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed op haar grondgebied voor ogen heeft en die complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid met een beleidsvisie die integraal is en een visie omvat op de zorg voor het geheel van archeologische sites, monumenten, cultuurhistorische landschappen en stads- en dorpsgezichten;	OE-besluit art. 3.3.2.2° b OE-besluit art. 3.2.1.1° a	/ OEVBPO1
Geïntegreerd	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband dient een onroerendergoedbeleidsplan in dat het actief behoud van het onroerend erfgoed op het grondgebied van de aangesloten gemeenten voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid en geïntegreerd is en dus afgestemd is met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met de onroerendergoedzorg; De gemeente beschikt over een onderbouwde beleidsvisie die het actief behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed op haar grondgebied voor ogen heeft en die complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid met een beleidsvisie die geïntegreerd is en dus afgestemd is met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met de onroerendergoedzorg;	OE-besluit art. 3.3.2.2° c OE-besluit art. 3.2.1.1° b	/ OEVBPO1
OE-actoren	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband dient een onroerendergoedbeleidsplan in dat het actief behoud van het onroerend erfgoed op het grondgebied van de aangesloten gemeenten voor ogen heeft en complementair is aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid en rekening houdt met de noden van de aanwezige onroerendergoedactoren;	OE-besluit art. 3.3.2.2° c	/

	De gemeente beschikt over een onderbouwde beleidsvisie die het actief behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed op haar grondgebied voor ogen heeft en die complementair is aan het Vlaamse onroerenderfgoedbeleid met een beleidsvisie die rekening houdt met de noden van de aanwezige onroerenderfgoedactoren;	OE-besluit art. 3.2.1.1° c	OEVBPO1
OE-verenigingen	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband ondersteunt en betreft de erfgoedgemeenschappen die zich inzetten voor het duurzame behoud en beheer en voor de ontsluiting van het onroerend erfgoed op zijn grondgebied;	OE-besluit art. 3.3.2.3°	/
	De gemeente ondersteunt en betreft de erfgoedgemeenschappen die zich inzetten voor het duurzame behoud en beheer en voor de ontsluiting van het onroerend erfgoed op haar grondgebied;	OE-besluit art. 3.2.1.2°	OEVBPO2
Draagvlakverbreding	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband neemt acties om een lokaal draagvlak voor de onroerenderfgoedzorg te creëren;	OE-besluit art. 3.3.2.3°	/
	De gemeente neemt acties om een lokaal draagvlak voor de onroerenderfgoedzorg te creëren;	OE-besluit art. 3.2.1.2°	OEVBPO2
Voorbeeldfunctie*	De gemeente neemt een voorbeeldfunctie op met betrekking tot het duurzame behoud en het beheer van het onroerend erfgoed in haar eigendom of onder haar beheer, en integreert de visie op dat onroerend erfgoed in de beslissingen en plannen van de gemeente;	OE-besluit art. 3.2.1.3°	OEVBPO3
Expertise	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband beschikt over voldoende expertise om dat onroerenderfgoedbeleidsplan uit te voeren.	OE-besluit art. 3.3.2.4°	/
Netwerk	Het intergemeentelijk samenwerkingsverband bouwt met het oog op expertiseverwerving een consultatienetwerk uit met alle diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed.	OE-besluit art. 3.3.2.4°	/
	De gemeente bouwt voor expertiseverwerving een consultatienetwerk uit met de diensten en organisaties die betrokken zijn bij de zorg voor het onroerend erfgoed.	OE-besluit art. 3.2.1.4°	OEVBPO4
Adviesraad*	De gemeente betreft een door de gemeenteraad erkende adviesraad, waarin de aanwezige onroerenderfgoedactoren vertegenwoordigd zijn, bij de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het gemeentelijk onroerenderfgoedbeleid;	OE-besluit art. 3.2.1.4°	OEVBPO4

Beoordeling*	De gemeente houdt de toelatingen, de bekrachtiging en de aktename van de archeologienota's en de nota's en de meldingen, afgeleverd in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en dit besluit, bij in een register dat digitaal raadpleegbaar is door het agentschap. Een beslissing wordt opgenomen in het register binnen een ordetermin van tien dagen, die ingaat op de dag na de beslissing;	OE-besluit art. 3.2.1.5°	OEVBPO5
Inventarisatie*	De gemeente inventariseert het onroerend erfgoed op het gemeentelijk grondgebied en zet instrumenten in om het duurzame behoud en beheer ervan te stimuleren.	OE-besluit art. 3.2.1.6°	OEVBPO6
Interdisciplinair**	De IOED hanteert een integrale erfgoedbenadering met gelijkwaardige aandacht voor bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed in haar werking en acties. Die erfgoedbenadering moet blijken uit de actieplannen en de jaarrapportages van de IOED. Naar het einde van de samenwerkingsovereenkomst moet deze integrale benadering evolueren naar een interdisciplinaire reflex in de dagelijkse werking en bij het opzetten en uitvoeren van acties. Tijdens de duur van de samenwerkingsovereenkomst voert de IOED minstens twee interdisciplinaire acties uit.	SWO art. 4.2.1.	/
Coöperatie**	De IOED zet in op een duurzame draagvlakverbreding en doet dit in samenwerking met de betrokken gemeenten.	SWO art. 4.2.2.	/
Participatie**	De IOED hanteert een participatieve reflex in haar werking en acties en betreft vrijwilligers, erfgoedgemeenschappen, burgers en experts ter ontwikkeling van een solide wederkerig consultatienetwerk.	SWO art. 4.2.3.	/
Kenniscentrum**	De IOED wordt aanzien als een kenniscentrum binnen haar werkingsgebied voor gemeenten, gemeentelijke diensten, particulieren, erfgoedpartners en externen.	SWO art. 4.2.4.	/
Eigen effect 1***	Een vlotte interne werking		
Eigen effect 2***			
Eigen effect 3***			

